

vreden kakor Bog vedi kako izbrano kosilo na ravnini. — Okrepčani se odpravimo dalje, toda pot postaja vedno bolj težavna. Kamor pogledaš — čez in čez golo, izdolbeno, raztrgano gorovje in debeli sneženi zameti. Čem višje smo, toliko obširnejši je pogled in toliko čistejši zrak, a z vsako stopinjo nam zginjuje tudi upanje, da bi prelezli ali vsaj obšli vertikalne stene, na katerih počiva težki kolós, ki ima ogrnjen bel plajš čez široka ramena.

„Boga zahvalimo, da megle ni“ — pravi Toma, ko pridemo na robati greben med malim in velikim Mangartom; „samo poguma in previdnosti nam je treba, vse drugo se bo srečno izteklo.“ Potem dene vsakemu par „krampežev“ na noge in od tū naprej smo morali vsako ped zemlje s silo vzeti sovražnemu pečovju. Počasi smo zasajali dolge palice med skaline in trdno oprti predstavljali težo vsega života od razpoke do razpoke.

„Pri kateri strani pa pridemo na vrh?“ — vprašam Tomo, ko stojimo na široki skali.

„Tam-le gori“ — pravi in pokaže na levo proti jugo-vzhodu — „tam-le gori, kjer se vidi sneg pod vrhuncem. Le v tem ovinku se moremo stenam ogniti in od goriške strani priti do vrha. Ravno tukaj je pa tudi pot najnevarniša, ker je med skalovjem in prepodom le malo prostora.“

Te besede so ugasnile zadnjo iskrico upanja, ko ugledamo ozki sneženi most med Mangartovim vrhom in grozovitim brezdom. In tu vmes mora se iti, nikjer drugod ne? Kaj, če bi se otajal sneg in se odtrgal pod nogo! Ena stopinja napačno postavljena je lahko vzrok strahovitega padca in temnega groba v črnih žrelih nad Mirnjekom!

Toda predrzni Toma nama ne dá pokoja. „Počakajta tū“ — pravi — „in se spočijta; — jez grem naprej gledat, ali bomo mogli iti po snegu ali ne.“

Čez nekaj časa ga res ugledava, kako dela z dobro okovanimi coklami stopinje v sneg. Vesel pride nazaj povedat, da se noge trdno prijemajo in da je več prostora kakor se vidi od daleč.

Kaj je nama storiti? Ali mar res nazaj iti, ko gledava vrhunec tako blizo sebe? Ali zastoj narediti pot tako težavno in dolgo? Pogum zmaga poslednjič nad bojazljivostjo; varno stopava za skrbnim vodnikom in počasi prestavlja tresoče se noge ponjegovih stopinjah. Le na enem kraji, kjer je snežnica razjedla skalovje, se ne upava stegniti čez uglajeni žleb na uno stran. Zato Toma vsakemu posebej palico pomoli, da naju potegne k sebi. Zdaj je nevarnost srečno prestana in z novo močjo lezemo proti vrhu, kamor pridemo ob pol 10. uri zjutraj, 12. avgusta 1879.

Peró moje ni v stani popisati čutila tistega trenutka, ko smo po zadnji stopinji stali na goli glavi mogočnega orjaka. Kamor pogledaš, le goré in zopet goré, pa ne poraščene z gozdi in pašniki, ampak zavite v bele plajše, goré prečudne zidave in razvrstitve — mojstersko delo Stvarnikove roke. Osupnjen in brez glasú stojiš nekoliko časa; le očesu je privoščen okus, pa tudi okó se nagledati ne more!

Med dolgimi paralelnimi vrstami neizmerne gorovja vstaja doli na jugo-vzhodu osiveli stari Triglav, okoli njega pa stražijo Bogatin, Vogel, Kanjavec, Vrtača, Rogica, Razora in Prisank. Proti jugo-zahodu gledaš Rombon, M. Kanin, M. Baba grande in med temi beneško polje s široko strugo reke Tagliamento. — In ozri se zdaj proti severu! V dolgih belih vrstah stojé ponosni čuvaji na koroško-solnograški meji mirno eden zraven drugega, v bratovski edinosti in brezčutni ljubezni. Veličastno je videti oholo glavo glasovitega Ankogla (10.291'), orjaško piramido Velikega Zvona (12.444'),

tirolske snežnike, kakor so Venediger, Dreiherrnspitz in solsteinske gore daleč gori nad Inostom!

Nikjer, dragi čitatelj, se ne kaže narava v tako bogati prijetnosti in divji strahoti, pa tudi nikjer ne oznanuje bolj glasno Božje vsegamogočnosti, kakor tukaj v visočini večnega snega. Akoravno so to le mrzle, otrpnjene podobe, ki jih gledaš okoli sebe, se ti vendar nehoté razgreje srce in povzdigne gori v zračne višave uklonit se pred Stvarnikom vsegamogočnim. —

Se en pozdrav bližnjim in daljnim hribom — in zapustiti moramo kraj tako vzvišenih občutkov — kraj, kjer so bile pozabljene vse skrbi te solzne doline!

Z Bogom zdaj, Toma!

J. Lavtižar

Glasbene stvari.

Ceciljine družbe in cerkveno petje.

V zadnji „cerkveni prilogi Slov. Gosp.“ nahajamo med drugim sledečo opazko:

„V strogem pomenu imenuje se cerkveno petje tudi Ceciljsko, ker je sv. Cecilija še med mukami svete pesmi popevala in Boga hvalila. Ceciljsko petje je v čistem duhu cerkvenem ubrano, tudi v cerkvenem — latinskem — jeziku osnovano, da bi nespodobno piskanje in zavijanje iz cerkve od božje službe odpravilo se. V ta namen se snujejo Ceciljska društva. Združene moči več izdajo in laži premagajo težave in ovire, katerih uže navadno cerkveno petje ima.“

Slovensko slovstvo.

* *Kocenov zemljepis za ljudske šole.* Poslovenil Ivan Lapajne. 2. popravljeni natis. S slikami. Cena 30 kraje. V Beču 1879. Založil Ed. Hölzel.

Drobna knjižica, z lepimi podobami razjasnena in v lični slovenščini pisana, podaja v kratkih črticah bralcem poznanje celega svetá: lego posameznih delov svetá, glavnih gorá in vodá, mest in družih krajev, njihovo kmetijstvo in obrtnijstvo itd., na kratko rečeno, toliko, da zadostuje manj učenemu človeku o poznanju svetá, na katerem živimo, in to za 30 soldov. — Naj si jo zato omisli, kdor je še nima!

* *Ljubljanske slike.* Podoba ljubljanskega sveta pod drobnogledom.

Pod tem naslovom je gosp. J. Aléšovec v „Slovincu“ naslikal nad 20 različnih stanov mesta ljubljanskega in nekoliko popravljenih te slike je na svitlo dal v posebni knjižici, ki obsega okoli 9 pôl. Če tudi kdo eni ali drugi sliki kaj ugovarjati utegne, se vendar celoti pripoznati mora, da je pisatelj dober fotograf in da je bralcem podal zabavno in podučno berilo ob enem v popisu hišnega gospodarja trgovca, uradnika, profesorja, študenta, jezičnega dohtarja, zdravnika, duhovnika, zasebnika, predmeščana, gostilničarja, velike gospé, gospodičine, klepetulje, krščence, natararice itd.

Da dobrovoljna knjižica, katera sem ter tje kategera ali katero včipne, bode zato naletela na „hudo“ kritiko, to vé „Brencljnov“ oče sam, ki „slike“ svoje sklepa s pregovorom, da „resnica oči kolje“. Mi jo tedaj priporočamo slovenskemu občinstvu, možkim in ženskim, z dodatkom, da mehko vezana knjižica stane 60 kr., trdo vezana 70 kr., po pošti poslana pa 5 kr. več ter da se dobiva pri gosp. Aléšovcu samem, v „katoški knjižarni“ in v Blaznikovi tiskarni.